

Johannes Reuchlin

Στην επιτύμβια στήλη του, την οποία είχε παραγγείλει ήδη από το 1501, είχε γράψει μια φράση στα λατινικά, μια λέξη στα εβραϊκά και πάνω δεξιά την ελληνική λέξη «ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ»

Ο Johann Reuchlin, (29 Ιανουαρίου 1455 - 30 Ιουνίου 1522) ήταν Γερμανός μελετητής Ελληνικών και Εβραϊκών έργων, λόγιος ανθρωπιστής, νομικός και ακαδημαϊκός. Οι Ιταλοί φίλοι του του είχαν δώσει το προσωνύμιο «Καπνίων», μεταφράζοντας το επώνυμό του (Rauch=καπνός στα γερμανικά) στα Ελληνικά τα οποία τόσο αγαπούσε και γνώριζε πολύ καλά και τα οποία διδάχθηκε από τους Ανδρόνικο Κοντοβλάκα στη Βασιλεία, το Γεώργιο Ερμώνυμο στο Παρίσι (με βάση την γραμματική του Θεόδωρου Γαζή) και το Δημήτριο Χαλκοκονδύλη στη Φλωρεντία. Σπούδασε νομικά. Μετέφρασε πολλά Ελληνικά έργα στα γερμανικά, κάνοντάς τα γνωστά για πρώτη φορά στη γερμανόφωνη Ευρώπη, κυρίως έργα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, προάγοντας τον Αναγεννησιακό Ανθρωπισμό.

Ήρθε σε φιλολογική διαμάχη με τον Έρασμο για το θέμα της προφοράς της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας. Ο ίδιος επέμενε στη διατήρηση της βυζαντινής προφοράς (που αποκλήθηκε Ρουχλίθεια), ενώ ο Έρασμος ευνοούσε τη διατήρηση της αρχαίας. Από το 1482 ως το 1496 υπηρέτησε τον Έμπερχαρτ τον 1^ο της Βυρτεμβέργης ως γραμματέας και νομικός σύμβουλος. Στα ταξίδια του στην Ιταλία ήρθε σ' επαφή στη Ρώμη με τον Πάπα Σίξτο Δ' και στη Φλωρεντία με σημαντικούς ουμανιστές όπως τον Άντζελο Πολιτσιάνο, το Μαρσίλιο Φιτσίνο, το Τζιοβάννι Πίκο ντελα Μιράντολα και το Δημήτριο Χαλκοκονδύλη. Στην Φλωρεντία

εκείνη την εποχή άκμαζε μία πολύ σημαντική Φιλοσοφική σχολή η περίφημη ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ η οποία είχε ιδρυθεί από τον Κοσμά Μέδικο, ενώ εμπνευστής της υπήρξε ο Γεώργιος Πλίνθος Γεμιστός. Στην ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ της Φλωρεντίας βρίσκουμε τους Δημήτριο Χαλκοκονδύλη, Ιωάννη Αργυρόπουλο, Τζιοβάννι Πίκο ντελα Μιράντολα, Μαρσίλιο Φιτσίνο και άλλους. Εκεί γινόταν μελέτη της Καμπάλα, των Νεοπλατωνικών, του Πλάτωνα, του Corpus Hermeticum κ.α.

Ήταν ένθερμος υποστηρικτής της άποψης (μαζί με τον Τζιοβάννι Πίκο ντελα Μιράντολα) ότι η Καμπάλα αποτελούσε την εσωτερική δομή του Χριστιανισμού. Πίστευε βαθιά ότι στόχος του ανθρώπου είναι η σωτηρία του από τον κόσμο της ματαιότητας και η ενσωμάτωσή του στον πνευματικό κόσμο. Έγραψε μεταξύ άλλων τα «Περί του θαυματουργού Λόγου» και «De Arte Cabalistica».

Πολεμήθηκε με σφοδρότητα από ένα αντισημιτικό ρεύμα της εποχής με επικεφαλής έναν Πφέφερκορν ο οποίος υποστήριζε την καύση όλων των Εβραϊκών θρησκευτικών βιβλίων. Οι επιθέσεις εναντίον του δεν αποδείκνυαν τίποτε άλλο από την χυδαιότητα και την αμάθεια των εχθρών του, οι οποίοι στο τέλος γελοιοποιήθηκαν.

Το 1498 ταξίδεψε στη Βενετία, όπου συνάντησε τον Άλδο Μανούτιο, όπου μαζί με το Μάρκο Μουσούρο, το Ζαχαρία Καλλιέργη και το Νικόλαο Βλαστό εξέδωσαν για πρώτη φορά Ελληνικά βιβλία σε έντυπη, βιβλιοδετημένη μορφή. Μετά το 1500 έζησε στη Χαϊδελβέργη εργαζόμενος ως δικαστικός. Στα χρόνια αυτά σημείωσε εξίσου μεγάλη πρόοδο στην Εβραϊκή γλώσσα και στη διδασκαλία της Καμπάλα. Εγγονός της αδερφής του υπήρξε ο Φίλιππος Μελάγχθων τον οποίο δίδαξε ελληνικά από το 1508 με τη γραμματική του Κωνσταντίνου Λάσκαρη. Το 1518 του προτάθηκε η νέα έδρα Ελληνικών του Πανεπιστημίου της Βυττεμβέργης, αλλά αρνήθηκε λόγω ηλικίας και πρότεινε στη θέση του το νεαρό Φίλιππο Μελάγχθωνα, που έτσι έγινε συνάδελφος του Μαρτίνου Λούθηρου. Το 1520 ωστόσο δίδαξε Εβραϊκά στο Πανεπιστήμιο του Ίνγκολσταντ και το 1521 Ελληνικά και Εβραϊκά στο Πανεπιστήμιο του Τύμπινγκεν. Την ίδια χρονιά διαφώνησε με τις μεταρρυθμιστικές ιδέες του Φίλιππου Μελάγχθωνα και του Λούθηρου. Χειροτονήθηκε κληρικός και λίγους μήνες μετά πέθανε στις 30 Ιουνίου 1522 στη Στουτγκάρδη σε ηλικία 67 ετών.